

Prvenstvena Slovenska direktna na Himalaji

Luka Stražar in Nejc Marčič sta opravila prvi pristop preko severozahodne stene himalajskega šesttisočaka Tsoboje: Zares himalajska izkušnja

Zvezdana Bercko

Slovenski **alpinisti** so se znova zapisali v zgodovino himalajizma s težkim vzponom po prvenstveni smeri. Cilj Luke Stražarja in Nejca Marčiča je bila 6686 metrov visoka gora Tsoboje, ki se strmo vzpenja nad dolino Rolwaling na osrednjem delu nepalske Himalaje. Na markantni šesttisočak na odmaknjem himalajskem območju, na kartah je zanj najti tudi imeni Chobutse ali Chobuje, se je prvič povzpela nemška **alpinistična** odprava leta 1972, toda po severovzhodnem grebenu. Leta 2015 je Nepalec Mingma Gyalje Sherpa opravil solo vzpon po zahodni steni, toda severozahodna stena, kjer plezanje dodatno otežujejo hud mrz in siloviti vetrovi, je ostajala nepreplezana. Slovenska **alpinista** sta med 28. in 30. oktobrom opravila prvi pristop preko severozahodne stene in dosegla vrh.

Ljubljčan Luka Stražar, član Akademskega **alpinističnega** odseka, in Nejc Marčič iz **Alpinističnega** odseka **Planinskega društva** Radovljica sta v treh dneh uspela v alpskem slogu preplezati 1700 metrov visoko prvenstveno smer v severozahodni steni gore. Poimenovala sta jo Slovenska direktna in jo ocenila z ED (najvišja stopnja francoske šeststopenjske lestvice), M5, AI5. "Prvenstvena smer je prava kombinacija tehnične zahtevnosti in plezanja na veliki višini, veter in mrz pa sta izkušnjo naredila zares himalajsko," sta povedala.

A na odpravi se je zapletlo že prav na začetku. Nejc Marčič je ob prihodu v bazo v začetku oktobra zbolel ter z visoko vročino in simptomi angine prvih se-

dem dni preležal v postelji. "Ob boleznih so seveda bili tudi težki trenutki, a sem bil za odpravo zelo motiviran, kar je pomagalo prebroditi težave. Do zadnje aklimatizacije sem se nekako pobral in tam prvič videl najin cilj, severozahodno steno. To mi je vlilo veliko novih moči. Največji vtis je name naredil strm osrednji del smeri z res napetim plezanjem. Zelo sem zadovoljen, da sem se lahko po bolezni na začetku sestavil in z Luko odplezal odlično smer tik pred iztekom odprave," je strnil vtise.

Luka Stražar, vodja **alpinistične** odprave Rolwaling 2021, ki jo je sofinancirala tudi **Planinska zveza Slovenije**, na neuspeh ni pomislil. "Ob začetnih nevšečnostih je bilo ključno ohraniti potrpežljivost in verjeti v to, da se bo Nejc pobral. V pomiritev je bila misel, da so na vseh športnih turnirjih pomembne zmage ob koncu in ne uspehi takoj na začetku."

Skupno 1700-metrsko prvenstveno smer v severozahodni steni Tsoboja odlikuje zahtevno in izpostavljeno plezanje v osrednjem delu, kljub strmemu terenu pa sta slovenska **alpinista** našla dve odlični mesti za bivakiranje. Vzpon so zaznamovali nizke temperature in močan veter s pršnimi plazovi.

"Prvi dan nama je nekaj težav povzročil tanek krhek led. En raztežaj sva se morala celo spustiti po vrvi, potem ko sva ugotovila, da ne bova našla prehoda čez strme plošče, prekrite z žledom. Bivak prvega dne sva tako morala poiskati nekoliko nižje, kot sva upala sicer. S samo lokacijo pa sva imela izredno srečo, saj sva v zelo strmem terenu našla dovolj prostora za razmeroma udobno noč. Osrednji del je bil tehnično najzahtevnejši s kar nekaj zares napetimi raztežaji. V zgor-

njem delu pa sva v sicer lažjem terenu svojo smer morala prilagoditi močnemu vetru, ki je pihal nenehno. Drugi bivak sva izdelala v ledeniški razpoki. Taktika, da s seboj ne vzameva šotora, se nama je obrestovala. Na vršnem grebenu sva imela izredno srečo, da je bila severna stran gore nekoliko v zavetrju, sicer ne vem, če bi uspela 'pririniti' do vrha," je vzpon opisal Stražar. Ker ima Tsoboje dva vrhova, med katerima je le neznatna razlika v višini, sta se, da bi se izognila zmedi, povzpela na oba, tako na centralni kot vzhodni vrh gore. Sestopila sta po zahodni strani in bazo dosegla ravno na predvečer predvidenega odhoda odprave v dolino.

Po mnenju Luke Stražarja je bilo za njun uspeh ključno dobro poznavanje med soplezalca in dobrišna mera izkušenj s plezanjem na Himalaji. Luka in Nejc sta že uigrana **alpinistična** naveza, ki je prejela zlati cepin za leto 2012 za prvenstveno smer Sanjači zlatih jam v severovzhodni steni K7 West (6615 m), ki sta jo preplezala leta 2011 v Pakistanu. Leta 2012 sta preplezala prvenstveno smer Modri dirkač v takrat še nedotaknjeni zahodni steni Janaka (7009 m) na Himalaji, skupaj s soplezalci iz SMAR - slovenske mladinske **alpinistične** reprezentance leta 2013 pa novo smer po Vzhodnem stebru na Kang Ri (6200 m) na Himalaji. Na odpravi Anapurna 2017 sta opravila vzpon po normalni smeri na osemtisočak do 7200 metrov. Stražar je nato z Alešem Česnom in Britancem Tomom Livingstonom prejel tudi zlati cepin 2019 za prvi pristop na Latok 1 s severne strani.

Člana odprave Rolwaling 2021 sta bila tudi Marko Prezelj (AO PD Kamnik) in Matija Volontar (AO PD Jesenice), ki sta med 28. in 30. oktobrom opravila

poskus v vetru zelo izpostavljeni zahodni steni gore Tsoboje. V jugozahodnem razu sta ob skalnem in plezanju mešanega terena dosegla višino 6100 metrov. Tam so ju močni sunki vetra prisilili v umik.

Takole "zračno" je v osrednjem delu stene. Foto: Nejc Marčič

Nejc Marčič in Luka Stražar na vrhu Tsoboja Foto: Luka Stražar